ફક્ત ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીઓ માટે જ નીચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક જ પૃષ્ઠ, પત્રક - A તથા પત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૪ માર્ચ, ૨૦૧૨ના રોજ લેવાનારી મુખ્ય પરીક્ષામાં પણ પુછાવાની શક્યતા રહેલી છે.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૨ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૨ | સમય : બપોરે ૨ થી ૫ | કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ (તારીખ / મહિનો / વર્ષ) ☐☐ ☐☐ ☐☐☐☐

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ ....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી ....

☞ નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી કરાવી લે.
૨. **વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.**
૩. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.
૪. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૫. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.
૬. **પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.**
૭. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૮. **પરીક્ષાખંડની બહાર** કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	
વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	
વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	
વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)		

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં . . . .

ચેકર - નામ

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાના અમૂલ્ય ગ્રંથો'ના આધારે

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૬]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. મહારાજની સાકારપણામાં રુચિ

(૧) ☐ સંતની મૂર્તિનાં દર્શન કરીને જ અતિસુખ થાય છે.
(૨) ☐ ભગવાનને સદા સાકાર ન માનતો હોય તો તે ન ગમે.
(૩) ☐ કેટલાક વેદાંતના ગ્રંથ વંચાવ્યા ને સાંભળ્યા ને પ્રતીતિ ટળી ગઈ.
(૪) ☐ આ વાર્તા (સાકારપણાની) જે અમે પ્રત્યક્ષ દેખીને કહી છે.

૨. અસાધારણ કાર્ય

(૧) ☐ સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી. (૨) ☐ આશ્રિતોને આત્યંતિક કલ્યાણનો કોલ.
(૩) ☐ ગુણાતીત સત્પુરુષ દ્વારા પ્રગટ રહ્યા. (૪) ☐ પોતે પોતાનું ભજન કરાવ્યું.

૩. અક્ષરબ્રહ્મનું અન્વય-વ્યતિરેક સ્વરૂપ

(૧) ☐ અન્વય સ્વરૂપના રોમ-રોમમાં બ્રહ્માંડો અણુતુલ્ય ભાસે છે.
(૨) ☐ વ્યતિરેક સ્વરૂપે અનંત બ્રહ્માંડોમાં વ્યાપીને રહે છે.
(૩) ☐ અન્વય સ્વરૂપ એ જ નિરાકાર ચિદાકાશ છે.
(૪) ☐ અક્ષરબ્રહ્મનું એક વ્યતિરેક સ્વરૂપ અક્ષરધામરૂપે રહેલું છે.

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. પ્રગટ્યના છ હેતુઓમાં એમની શી વિશિષ્ટતા સ્પષ્ટપણે જણાય છે ?

☞ **આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના**
....
ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.
....

૨. પ્રગટ ભગવાન મળ્યા છતાં હરિભક્તને ક્યારે મોટી ખોટ છે ?
૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના મતે અવતાર-અવતારીનો ભેદ કેમ સમજવો ?
૪. અવતારાદિક સર્વે મહારાજનું દીધું ઐશ્વર્ય ભોગવે છે એમ કહેવું તે કેવું કઠણ પડે છે ?
૫. પરબ્રહ્મનો યથાર્થ નિશ્ચય કોના થકી થઈ શકે ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]

ઉદાહરણ :- "બ્રહ્મરૂપ થકો પ્રત્યક્ષ ભગવાનની ભક્તિ ચંદન, પુષ્પ, શ્રવણ મનનાદિકે કરીને કરે." (લોયા - ૭)

ઉત્તર :- બ્રહ્મરૂપ થઈને પરબ્રહ્મની ભક્તિ - ઉપાસના કરવાનો આદેશ.

૧. જીવનું જ્ઞાતૃત્વ, કર્તૃત્વ અને ભોક્તૃત્વ સ્વતંત્રપણે સ્વાધીન નથી, પરંતુ પરમાત્માને આધીન છે.

....

૨. મહારાજને પુરુષોત્તમ જાણ્યા વિના અક્ષરધામમાં જવાય નહિ.
૩. આ સાધુ અક્ષર છે. તેનો દિવ્યભાવ ને મનુષ્યભાવ એક સમજવો.
૪. ભગવાનના સ્વરૂપમાં સર્વે સુખ ભેળાં રહ્યાં છે.
૫. ક્ષણ ક્ષણ પ્રત્યે દેવ, દૈત્ય અને મનુષ્યાદિકના દેહનો જે નાશ થાય છે તેને નિત્ય પ્રલય કહેવામાં આવે છે.

પ્ર. ૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. [૪]

ઉદાહરણ :- અક્ષરરૂપ - બ્રહ્મરૂપ થવા માટે

ઉત્તર :- ૧. બ્રહ્મરૂપ થઈને પરબ્રહ્મની ભક્તિ - ઉપાસના કરવાનો આદેશ ૨. અક્ષરરૂપ - બ્રહ્મરૂપ થવાની અનિવાર્યતા ૩. અક્ષરરૂપ થવા અક્ષરબ્રહ્મની અનિવાર્યતા

૧. બંધન અને મુક્તિનું સ્વરૂપ

....
....
....
....

૨. માયા

પ્ર. ૫ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ÕØBÀ લીટીમાં) [૧૦]

૧. ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અને ઈશ્વર અંતર્ગત કોણ કોણ ? **અથવા**

૨. કાર્ય-કારણનો સિદ્ધાંત

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

૩. જીવન્મુક્તિ **અથવા**

૪. શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી : આશ્રિતોને આત્યંતિક કલ્યાણનો કોલ અને ગુણાતીત સત્પુરુષ દ્વારા પ્રગટપણું

પ્ર. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અક્ષરબ્રહ્મ : ઐતિહાસિક પુરાવાને આધારે

૨. પરબ્રહ્મના સ્વરૂપને સમજવાની અનિવાર્યતા

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૨ : 'બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત' વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે - નવી આવૃત્તિ

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. ભગતજી મહારાજની ઉપદેશ શૈલી અને ઉપદેશનો પ્રભાવ

૨. ભગતજી મહારાજ : નિર્માનિતાનો આદર્શ

૩. સંપ્રદાયના મોટેરાઓના ભગતજી વિશેનાં મંતવ્યો

(   ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]

૧. ભગતજી મહારાજે કહેલો યજ્ઞપુરુષદાસજીનો મહિમા ૨. ભગતજીની સાધના
૩. ગોપાળાનંદ સ્વામીએ બતાવેલા ઐશ્વર્યો

( ) **પ્રસંગ - ૧ :** ....

....

....

....

....

પ્રસંગ - ૨ : ....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) [૧૨]

૧. તમારી અનાદીની રીત
૨. પીજના મંદિરમાં જેઠાભાઈને ભગતજીનાં દર્શન
૩. ભગવાનની સર્વ ક્રિયા પોતાના આશ્રિતના સુખ સારુ હોય છે.
૪. કર, કર અને કરનો મર્મ
૫. કારિયાણીમાં વાસણ ઊટકતા ભગતજી મહારાજ પાસે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પધાર્યા.

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

મનન :- ....

....

....

....

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]

૧. કેશવપ્રસાદજી મહારાજ (આચાર્યશ્રી, અમદાવાદ) ૨. ઝીણાભાઈ રાઠોડ (મહુવા)

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૩ : 'સ્વામીની વાતો'ના આધારે

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. વરતાલમાં ચાર પાટીદારે મહારાજને શું કહ્યું ?

....

....

૨. બાઈ-ભાઈની સભા નોખી કરવાના પ્રશ્નમાં શ્રીજીમહારાજે શો ઉત્તર આપ્યો ?

૩. ગમે તેવા અંતર્દષ્ટિવાળાને કોણ ડગાવી નાખે છે ?

૪. ગાયોમાં કોણ બંધાયું ?

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) [૬]

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના મતે કોણ આંબા જેવો છે અને કોણ ખીજડા જેવો છે? અને તેના સમાગમથી શું થાય છે ?

૨. આ સાધુને વિષે મનુષ્ય ભાવ શેણે કરીને આવે છે ?

૩. સ્વામી હજારો ક્રિયાઓ કરાવે છે છતાં તેલધારાની પેઠે ભગવાનને અખંડ કેવી રીતે રાખે છે ?

( ) ....

....

....

....

....

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) [૬]

૧. જે પતંગિયો હોય તે સૂર્યનો અભિપ્રાય શું ધૂડ્ય જાણે ?

૨. બ્રાહ્મણના મનસૂબા

૩. ગોલોકમાં રાધિકાજીએ શ્રીદામા સાથે વઢવેડ કરી.

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) [૪]

૧. કોઈ માર-માર કરતો આવતો હોય, પણ મુક્તાનંદ સ્વામીનાં દર્શને શાંત થઈ જાય.

૨. આળસ એ જીવતા માણસની કબર છે.

૩. ગોપાળાનંદ સ્વામીએ કરેલી મહારાજના પુરુષોત્તમપણાની વાતો સાંભળીને અખંડાનંદ બ્રહ્મચારીને ઝાડા થઈ ગયા.

૪. શ્રીજીમહારાજ ગ. અં. - ૨માં કહે છે 'સર્વ સાધનના ફળરૂપ આ સત્સંગ છે.'

( ) **પ્રમાણ :-** ....

....

....

....

....

સમજૂતી :- ....

....

....

....

....

....

....

અગત્યની નોંધ :-

ઉપરોક્ત પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

* * *